

VOS/ABB
gevestigd te Woerden
FINANCIEEL JAARVERSLAG 2022
GECONSOLIDEERD

2 juni 2023

ter identificatie d.d.
for identification purposes only

02 JUN 2023

Inhoudsopgave

		pagina
1.	FINANCIEEL JAARVERSLAG	
1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2022	3
1.2	Geconsolideerde exploitatierekening over 2022	4
1.3	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
1.4	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022	7
1.5	Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening over 2022	10
2.	OVERIGE GEGEVENS	
2.1	Statutaire regeling inzake de bestemming van het exploitatiesaldo	16
2.2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	17

1. FINANCIËEL JAARVERSLAG

GECONSOLIDEERD

GECONSOLIDEERD

1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(na bestemming van het exploitatiesaldo)

		<u>31 december 2022</u>		<u>31 december 2021</u>	
		€	€	€	€
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa					
	1				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		3.786		4.896	
Inventarissen		<u>29.451</u>		<u>47.125</u>	
			33.236		52.021
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen					
Handelsdebiteuren	2	95.520		90.557	
Belastingen en premies	3	1.383		2.919	
Overige vorderingen en overlopende activa	4	<u>39.000</u>		<u>47.225</u>	
			135.903		140.701
Liquide middelen	5		1.433.463		1.396.630
			<u>1.602.602</u>		<u>1.589.351</u>
		<u>31 december 2022</u>		<u>31 december 2021</u>	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Eigen vermogen					
Geplaatst kapitaal		-		-	
Bestemmingsreserves	6	1.205.033		1.244.472	
			1.205.033		1.244.472
Kortlopende schulden					
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	7	66.901		51.767	
Belastingen en premies	8	111.687		93.340	
Overige schulden en overlopende passiva	9	<u>218.981</u>		<u>199.772</u>	
			397.570		344.879
			<u>1.602.602</u>		<u>1.589.351</u>
			0		0

GECONSOLIDEERD

1.2 exploitatierekening over

2022

	nr	realisatie		begroting		realisatie	
		2022		2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
Baten							
Contributie	13	1.557.383		1.578.643		1.542.400	
Abonnementen dienstverlening	14	42.760		35.536		35.059	
Dienstverlening	15	102.826		81.325		63.501	
Contractdienstverlening	16	475.443		525.000		417.273	
Overige opbrengsten	17	143.841		126.500		158.593	
Totaal baten			<u>2.322.254</u>		<u>2.347.004</u>		<u>2.216.826</u>
Lasten							
Personeelskosten	18	1.676.433		1.749.264		1.601.519	
Overige personeelskosten	19	37.275		45.000		64.742	
Reis- en verblijfskosten	20	90.477		82.500		77.482	
Inkoop diensten	21	180.035		102.750		219.850	
Huisvesting	22	111.202		108.874		107.305	
Kantoorkosten	23	75.799		87.537		93.567	
Voorlichting	24	129.979		189.626		167.439	
Bestuurskosten	25	10.040		9.500		9.332	
Overige kosten	26	46.406		52.531		38.768	
Totaal lasten			<u>2.357.646</u>		<u>2.427.582</u>		<u>2.380.004</u>
Saldo baten en lasten bedrijfsvoering			<u>-35.392</u>		<u>-80.578</u>		<u>-163.178</u>
Overige baten en lasten							
resultaat via algemene/bestemmingsreserve		-		75.000		-	
Belastingen		-		-		-	
Rente baten		-4.047		-		-5.739	
Rente lasten		-		-		-	
			<u>-4.047</u>		<u>75.000</u>		<u>-5.739</u>
Exploitatiesaldo			<u><u>-39.439</u></u>		<u><u>-5.578</u></u>		<u><u>-168.917</u></u>
Bestemming van het saldo							
Instandhoudingsreserve			561		0		-153.917
Bestemmingsreserve personeel			-40.000				
Bestemmingsreserve nieuwe kernwaarden			0		0		-15.000
			<u>-39.439</u>		<u>0</u>		<u>-168.917</u>

Toelichting verschillen met de begroting 2022

BATEN

(13 & 14) Contributie en abonnementen:

VOS/ABB heeft in haar meerjarenbegroting een groeiambitie van 1% netto gemiddeld per jaar opgenomen. Dit betreft het aantal leerlingen van de aangesloten schoolbesturen. De in de begroting opgenomen ambitie m.b.t het aantal leerlingen is in 2022 behaald. De onderdelen contributie SWV en gemeenten blijven achter op de begroting met respectievelijk €3.000 en €10.000. Dit zijn contributies per organisatie en niet per leerling. De opbrengst abonnementen dienstverlening (administratiekantoren en pabo's) is hoger dan de begroting. Dit komt door meer aansluitingen en aanpassing van de tariefstructuur voor de pabo's.

(15) Dienstverlening:

Deze post bestaat uit dienstverlening op basis van subsidies en dienstverlening in de vorm van cursussen en opleidingen. In het verslagjaar 2021 en 2022 is VOS/ABB penvoerder én mede-uitvoerder van een subsidie vanuit FNO Zorg voor kansen. Dit is nader inhoudelijk toegelicht bij onderdeel 15 van de toelichting op de exploitatie. De dienstverlening van cursussen en opleidingen is succesvol en is voor circa €20.000 beter gerealiseerd dan de begroting voor dat onderdeel. Dit is mede het gevolg van de post-corona-ontwikkeling waardoor mensen weer meer op locatie samenkomen en er meer vraag is naar bijeenkomsten. Daarnaast is het aanbod vergroot en wordt bij een aantal cursussen de keuze geboden tussen online of op locatie.

(16) Contractdienstverlening:

VOS/ABB ontvangt veelvuldig verzoeken voor aanvullende dienstverlening van haar leden. In vergelijking met het verslagjaar 2021 (€417.273) is de contractdienstverlening in 2022 hersteld, echter nog niet volledig ten opzichte van de begroting. Begin 2022 werden de coronamaatregelen afgeschaald en kon er weer (bijna) als vanouds worden gewerkt. Ook nog een gering effect door de bewuste keuze om twee beleidsvacatures niet te vervangen, maar intern te verdelen en extern te beleggen (communicatie). Dat proces is inmiddels succesvol gerealiseerd. VOS/ABB hanteert de interne richtlijn dat de additionele dienstverlening niet meer bedraagt dan 30% van de totale baten, waarmee geborgd wordt dat dit niet ten koste gaat van het verenigingswerk. De voor dit onderdeel ingekochte diensten zijn onderdeel van rubriek 21.

(17) Overige opbrengsten:

De overige opbrengsten bestaan uit de verkoop van advertenties en de dekking voor kosten van de ledenvoordeelproducten, waaronder Energie Voor Scholen en VOS/ABB-verzekeringen. De opbrengst van de advertenties is helaas lager dan begroot. Dit wordt deels gecompenseerd door enkele extra inkomsten vanuit de ledenvoordelen en het project 'Wereldburger worden' in samenwerking met een schoolbestuur en het Centrum voor Vormingsonderwijs.

LASTEN

(18) Personeelskosten:

De personeelskosten bestaan uit de brutolonen en de verschillende premies, waaronder de pensioenlasten. De personeelskosten zijn lager dan de begroting, mede als gevolg van de bewust gemaakte keuze om de werkzaamheden van twee vertrokken beleidsmedewerkers intern op te vangen in een gewijzigde taakverdeling binnen de bestaande bezetting en voor een deel extern te beleggen. De aanpassingen als gevolg van de CAO Rijk en de tredeverhogingen waren conform de begroting. In relatie tot de personeelskosten is de bestemmingsreserve personeel aangesproken voor een bedrag van €40.000. Zie tevens onderdeel 8 van de toelichting op de balans.

(19) Overige personeelskosten:

Deze rubriek bestaat uit studie- en opleidingskosten, arbdienst en overige personeelskosten. De realisatie van de studie- en opleidingskosten is in 2022 lager dan begroot. De begroting was mede gebaseerd op het volume van 2021 en dat was incidenteel hoger dan gebruikelijk. Dat bleek niet geheel nodig.

(20) Reis- en verblijfskosten:

De reis- en verblijfskosten zijn nagenoeg conform de begroting gerealiseerd. Dit houdt verband met de toegenomen reisbewegingen na corona, eerder en sneller dan verwacht.

(21) Inkoop diensten:

Dit betreft inkoop voor het realiseren van (contract)dienstverlening, uitzendkrachten en overige dienstverlening.

Voor de realisatie van de contractdienstverlening is binnen de vereniging uitsluitend gebruikgemaakt van eigen personeel. In deze rubriek zijn enkele vaste inhuurkosten opgenomen voor ICT & Financien. Binnen dit onderdeel is circa €15.000 aan extra inhuur verantwoord ter vervanging van vast personeel. Vaste onderdelen in deze rubriek zijn ook de diensten voor o.a. de financiële instrumenten en ondersteuning bij ledenvragen.

(22 & 23) Huisvesting en kantoorkosten:

Binnen de huisvesting zijn enkele indexaties als verhoging zichtbaar. Geen verdere bijzonderheden ten opzichte van de begrote uitgaven. Op de kantoorkosten kon worden bespaard ten opzichte van de begroting. Zie voor nadere informatie de toelichting bij de exploitatierekening.

(24) Voorlichting:

Deze rubriek bestaat uit de kosten van het VOS/ABB-magazine *Naar School* en de door VOS/ABB (regionaal) georganiseerde bijeenkomsten en overleggen, inclusief de algemene ledenvergadering. In de begroting is ook een innovatiebudget opgenomen en toegelicht van € 75.000. Dit budget is i.v.m. andere activiteiten, in combinatie met zorgvuldige toetsingscriteria, nog niet aangesproken.

(26) Overige kosten:

De overige kosten bestaan uit accountantskosten en de kosten voor de salarisadministratie (extern). In deze rubriek is ook de jaarlijks terugkerende btw-voordruk verrekening (pro rata-regeling) opgenomen welke pas aan het eind van het boekjaar kan worden vastgesteld.

Resultaat

Het nettoresultaat over 2022 bedraagt € 39.439 negatief.

Aan de ledenvergadering wordt voorgesteld om € 40.000 ten laste te brengen van de bestemmingsreserve personeel.

Het voorstel is om het positieve resultaat ad € 561 toe te voegen aan de instandhoudingsreserve.

Vooruitlopend op instemming is de verantwoording in de jaarrekening gepresenteerd conform deze bestemming.

1.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING - geconsolideerd

Algemeen

Doel van de vereniging

De vereniging heeft onder andere tot doel het behartigen van de belangen van het bestuur en het management van het openbaar en algemeen toegankelijk bijzonder onderwijs. Hiertoe behartigt zij de collectieve en individuele belangen van haar leden en ondersteunt zij haar leden bij de vervulling van hun taken. Onder algemeen toegankelijk bijzonder onderwijs wordt verstaan onderwijs overeenkomstig de wettelijk vastgelegde kenmerken van het openbaar onderwijs.

Grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de grondslagen zoals vermeld in de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 'C1 kleine organisaties zonder winststreven'. De geformuleerde grondslagen hebben betrekking op het financieel jaarverslag als geheel. De grondslagen zijn ten opzichte van voorgaand jaar niet gewijzigd. Het financieel jaarverslag is opgesteld op basis van een stelsel van bepaling van vermogen en exploitatiesaldo, hetgeen is gebaseerd op verkrijgingsprijzen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Tenzij anders is vermeld, zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

De deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van VOS/ABB.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde, rekening houdend met mogelijke oninbaarheid, welke wordt bepaald op basis van een individuele beoordeling van de uitstaande posten.

Vorderingen op groepsmaatschappijen

De vorderingen op groepsmaatschappijen worden opgenomen tegen de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De kosten worden bepaald met inachtneming van de vermelde grondslagen voor de waardering van activa en passiva; zij worden toegerekend aan de verslagperiode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord in de periode waarin de goederen zijn geleverd respectievelijk de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar van oorsprong en voor zover deze voorzienbaar zijn.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte bedragen voor in de verslagperiode geleverde goederen en diensten, exclusief omzetbelasting.

Afschrijvingen

De afschrijving op vaste activa wordt berekend op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Resultaat deelnemingen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij VOS/ABB geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

GECONSOLIDEERD**1.4****TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022****Vaste activa****1 Materiële vaste activa**

	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Inventarissen	Totaal
	€	€	€
<u>Stand per 1 januari 2022</u>			
Aanschaffingswaarde	11.103	153.969	165.072
Cumulatieve afschrijvingen	6.207	106.844	113.051
Boekwaarde per 1 januari 2022	4.896	47.125	52.021
<u>Mutaties</u>			
Investeringsen	-	336	336
Afschrijvingen	1.110	18.010	19.120
Saldo mutaties	-1.110	-17.674	-18.784
<u>Stand per 31 december 2022</u>			
Aanschaffingswaarde	11.103	154.305	165.407
Cumulatieve afschrijvingen	7.317	124.854	132.171
Boekwaarde per 31 december 2022	3.786	29.451	33.236
Afschrijvingspercentages	10%	20%	

Het onderdeel 'inventarissen' betreft investeringen en afschrijvingen in alle middelen die geen verband houden met het gebouw (huisvesting). In het verslagjaar heeft VOS/ABB een grondige analyse uitgevoerd op de nog in gebruik zijnde apparatuur en inventarissen (desinvesteringen). Op basis daarvan is in de aanschaffingswaarde en de cumulatieve afschrijvingen voor € 130.977 aan desinvesteringen geboekt. Dit heeft een beperkte invloed op het resultaat; een hogere afschrijving van € 876. Ook in 2022 heeft VOS/ABB relatief weinig geïnvesteerd. Duurzame investeringen boven een grens van € 450 worden in de materiële vaste activa opgenomen.

Viottende activa
Vorderingen

	31-dec-22	31-dec-21
	€	€
<u>2 Handelsdebiteuren</u>		
Debiteuren	95.520	90.557

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

3 Belastingen en premies

Vennootschapsbelasting	1.383	2.919
	1.383	2.919

De vennootschapsbelasting betreft een betaalde voorlopige aanslag (VA) over 2022.

4 Overige vorderingen en overlopende activa

Nog te ontvangen inkomsten	3.000	0
Nog te ontvangen facturen/goederen	4.893	0
Vooruitbetaalde kosten	31.107	47.225
	39.000	47.225

De post '*nog te ontvangen inkomsten*' betreffen drie verstuurd facturen in 2023 voor diensten in 2022. Er is voor €4.893 aan bestellingen geplaatst die in 2023 worden geleverd en betaald. De post '*voortbetaalde kosten*' betreft voortbetaalde verzekeringen, onderhoud, licenties en huurlasten (€ 16.344,-) voor het verslagjaar 2023.

	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
	€	€
5 Liquide middelen		
Kas	8	8
Rabobank rekening-courant	97.285	49.703
ASN sparen	500.932	502.618
Rabo bedrijfsspaarrekening	821.006	829.880
Rabo bedrijfsspaarrek. inzake bankgarantie	14.231	14.421
	<u>1.433.463</u>	<u>1.396.630</u>

De liquide middelen staan vrij ter beschikking met uitzondering van een bankgarantie voor huur (€ 14.231). De bankgarantie was per balansdatum vervallen, maar de middelen waren nog niet vrijgegeven. Dit is in februari 2023 gerealiseerd. De overtollige middelen worden risicovrij ondergebracht bij de huisbankier en/of bij een instelling die aan dezelfde strenge eisen voldoet. VOS/ABB hanteert een beleid dat gericht is op een zo laag mogelijk risico.

	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
	€	€
6 Bestemmingsreserves		
Instandhoudingsreserve	1.165.033	1.164.472
Bestemmingsreserve personeel	40.000	80.000
Bestemmingsreserve nieuwe kernwaarden	0	0
	<u>1.205.033</u>	<u>1.244.472</u>

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
<i>Instandhoudingsreserve</i>		
Stand per 1 januari	1.164.472	1.318.389
Bestemming exploitatiesaldo boekjaar	561	-153.917
Stand per 31 december	<u>1.165.033</u>	<u>1.164.472</u>

De instandhoudingsreserve wordt aangehouden in het kader van de continuïteit van de vereniging voor de korte termijn (circa 1 jaar) met als doel om in het geval van een calamiteit of bijzondere omstandigheden te voorzien in de vaste verplichtingen.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
<i>Bestemmingsreserve personeel</i>		
Stand per 1 januari	80.000	80.000
Bestemming exploitatiesaldo voorgaand	0	0
Bestemming exploitatiesaldo boekjaar	-40.000	0
Stand per 31 december	<u>40.000</u>	<u>80.000</u>

De bestemmingsreserve *personeel* dient om een bijzondere c.q. buitengewone last binnen de personeelskosten te kunnen opvangen binnen het eigen vermogen van de vereniging. Helaas is er in het verslagjaar 2022 aanleiding om een deel van deze bestemmingsreserve aan te spreken. Er is gekozen om € 40.000 niet ten laste van de instandhoudingsreserve te brengen, maar dit bedrag ten laste te brengen van de personele bestemmingsreserve.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
<i>Bestemmingsreserve nieuwe kernwaarden</i>		
Stand per 1 januari	0	15.000
Bestemming exploitatiesaldo boekjaar	0	-15.000
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>

De bestemmingsreserve nieuwe kernwaarden is in het verslagjaar 2021 afgewikkeld.

Kortlopende schulden

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
<u>7 Schulden aan leveranciers en handelskredieten</u>	€	€
Crediteuren	<u>66.901</u>	<u>51.767</u>

Ultimo 2022 is de crediteurenstand licht hoger dan gebruikelijk. Dit houdt o.a. verband met enkele openstaande posten die betrekking hebben op het FNO subsidieproject. Deze zijn in 2023 afgewikkeld.

8 Belastingen en premies

Omzetbelasting	21.604	6.725
Pensioenpremie	0	0
Loonheffing	<u>90.083</u>	<u>86.615</u>
	<u>111.687</u>	<u>93.340</u>

De verschuldigde omzetbelasting is inclusief een teruggaaf op basis van de jaarlijkse pro rata-berekening van € 5.549 middels een suppletie-aangifte. Het saldo betreft de verrekening met de verschuldigde omzetbelasting over het 4e kwartaal 2022 (€ 16.055), de pro rata-berekening en de verleggingsregeling btw als onderdeel van het FNO subsidieproject. Schulden van pensioenpremies zijn per balansdatum niet van toepassing. De loonheffing betreft het in 2023 af te dragen bedrag.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
<u>9 Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Reservering vakantiegeld en -dagen	94.471	97.959
Te betalen accountantskosten	15.500	14.370
Te betalen afwikkeling juridisch dossier	0	7.500
Te betalen personeel	337	1.532
Te betalen negatieve rente en bankkosten	2.504	4.234
Te betalen naverrekening inkoop	0	0
Nog te ontvangen facturen/bestelling	0	0
Te betalen afrekening inhuur personeel	1.487	0
Vooruitontvangen subsidie	103.454	72.268
Overige te betalen kosten	<u>1.230</u>	<u>1.909</u>
	<u>218.981</u>	<u>199.772</u>

De post 'reservering vakantiegeld en -dagen' is licht lager door o.a. per saldo meer opgenomen vakantie-uren dan opgebouwde vakantie-uren in 2022. Er is beleid gemaakt en uitgevoerd om saldi van verlof af te bouwen. Het juridisch dossier is in 2021 afgewikkeld. In het verslagjaar 2021 en 2022 is VOS/ABB penvoerder én mede-uitvoerder van een subsidie vanuit FNO Zorg voor kansen. Zie daartoe mede rubriek 15 van de exploitatierekening voor nadere toelichting. De vooruitontvangen subsidie betreft het saldo van het vooruitontvangen bedrag (€ 103.454) en de aan het project toegerekende lasten per balansdatum 2022. Te betalen rentebaten en bankkosten: per balansdatum was nog sprake van negatieve rentebaten.

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Huurverplichtingen

Met ingang van 1 januari 2014 huurt de vereniging 495 m² kantoorruimte van Edelki Vastgoed C.V. te 's Gravenhage aan de Houttuinlaan 8, 3447 GM te Woerden. De (geïndexeerde) huurprijs bedroeg € 67.141 in het verslagjaar 2022. Per 1 oktober 2022 is de huurovereenkomst tegen gelijke condities overgegaan naar Magis Real Estate te Eindhoven. Per 1 januari 2023 bedraagt de huurprijs € 76.877 per jaar. Dit in verband met een contractuele indexatie op basis van de CBS-prijnsindex in het bestaande contract. VOS/ABB is met de verhuurder een nieuwe termijn tot en met 2023 overeengekomen. Er is een voorstel tot verlenging tot en met 31 januari 2025.

Leaseverplichtingen

De vereniging is ultimo 2022 operational leasecontracten aangegaan met een resterende looptijd van: < 1 jaar ad € 41.654 en > 1 jaar ad € 72.075.

Lease repro-apparatuur kantoor

Voor kantoorgebruik zijn meerjarige verplichtingen aangegaan. In januari 2020 is een nieuw contract voor printing gesloten voor 5 jaar met een verplichting van € 2.907 per jaar. De frankeermachine loopt tot en met juni 2024 voor een bedrag ad € 684 per jaar. Begin 2023 is een leaseverplichting aangegaan voor een koffiemachine voor de duur van 5 jaar en een jaarbedrag van € 990.

De verplichtingen zijn aangegaan met een resterende looptijd van: < 1 jaar ad € 4.417 en > 1 jaar ad € 8.102

GECONSOLIDEERD

1.5 TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER 2022

In deze toelichting worden de afwijkingen ten opzichte van het verslagjaar 2021 zoveel als mogelijk toegelicht en verklaard. In het totaalblad worden de afwijkingen tussen de vastgestelde begroting 2022 en het huidige verslagjaar toegelicht en verantwoord.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
13 Contributie		
Contributie primair onderwijs	926.928	907.273
Contributie voortgezet onderwijs	538.084	545.528
Contributie samenwerkingsverbanden	68.425	66.163
Contributie gemeenten	<u>23.946</u>	<u>23.436</u>
	<u>1.557.383</u>	<u>1.542.400</u>

De contributie van VOS/ABB is gebaseerd op een tarief per leerling. Samenwerkingsverbanden en gemeenten hebben een contributietarief per organisatie. Jaarlijks indexeert VOS/ABB de tarieven. Per jaar wordt aan de hand van de CBS-prijnsindex geïndexeerd met een minimum van 1,5% per jaar. In 2022 bedroeg het tarief € 2,81 per leerling. Deze verhogingen hebben een gering positief effect op de totale contributie-inkomsten. Voor 2022 kan worden geconcludeerd dat VOS/ABB het aantal leden per saldo (aanmeldingen minus opzeggingen) heeft weten uit te breiden ten opzichte van 2021. Er is een stijging zichtbaar van het aantal aangesloten samenwerkingsverbanden. Dat geldt nog niet voor de aangesloten gemeenten.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
14 Abonnementen dienstverlening		
Administratiekantoren	26.950	23.984
Overig	<u>15.810</u>	<u>11.075</u>
	<u>42.760</u>	<u>35.059</u>

Gelijk met de contributie zijn in 2022 ook de tarieven van de abonnementen dienstverlening geïndexeerd. Het aantal aangesloten administratiekantoren is licht gestegen. De post *Overig* betreft abonnementen (geen lidmaatschap) met gemeenten en pabo's.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
15 Dienstverlening		
Dienstverlening op basis van subsidie	33.234	20.346
Dienstverlening cursus & opleiding	62.593	43.155
Dienstverlening overig	<u>7.000</u>	<u>0</u>
	<u>102.826</u>	<u>63.501</u>

VOS/ABB is penvoerder én mede-uitvoerder van een subsidie vanuit FNO Zorg voor kansen. Samen met andere partijen wordt gewerkt aan een programma voor gelijke kansen voor jongeren met een chronische ziekte, aandoening of beperking. Het bedrag betreft de door VOS/ABB gerealiseerde en gedeclareerde uren.
De post *Dienstverlening cursus & opleiding* is gestegen en betreft o.a. scholing voor GMR, RvT, cursus dossiervorming en bijdragen aan kennisnetwerken. Het herstel t.o.v. het jaar 2021 mét coronamaatregelen is zichtbaar.
De post *Dienstverlening overig* betreft een visitatie opdracht in het kader van Diploma Openbaar Onderwijs.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
16 Contractdienstverlening		
Oprachten primair onderwijs	287.484	263.012
Oprachten voortgezet onderwijs	157.639	134.702
Oprachten overig	<u>30.320</u>	<u>19.559</u>
	<u>475.443</u>	<u>417.273</u>

De contractdienstverlening (PO, VO & overig) heeft zich in 2022 verder hersteld t.o.v. 2021. Hoewel het verslagjaar 2021 nog enigszins onder invloed was van coronamaatregelen, is er sprake van een herstel van het volume in dit verslagjaar.

De post *Oprachten overig* betreft de contractdienstverlening voor andere partijen dan het primair en voortgezet onderwijs. Voorbeelden zijn samenwerkingsverbanden, gemeenten en detachering. VOS/ABB hanteert de interne richtlijn dat de additionele dienstverlening niet meer bedraagt dan 30% van de totale baten, waarmee geborgd wordt dat dit niet ten koste gaat van het verenigingswerk.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
17 Overige opbrengsten		
Verkoop advertenties	20.458	27.653
Verkoop overig	1.563	2.221
Overige opbrengsten	<u>121.820</u>	<u>128.719</u>
	<u>143.841</u>	<u>158.593</u>

De advertentieopbrengsten bestaan uit de vergoedingen voor de website-advertenties en de vergoedingen voor advertenties in het magazine Naar School. Deze inkomsten zijn gedurende de coronaperiode sterk gedaald. Helaas heeft dat zich nog niet hersteld. VOS/ABB gaat bezien of er verbeteracties mogelijk zijn in het komende jaar. Leden hebben immers tegen relatief lage kosten een hoog bereik van hun doelgroep.

De post *Verkoop overig* betreft de aanvullende verkoop van de kernwaardenartikelen (boekjes, gevelborden etc.).

De post *Overige opbrengsten* is de bijdrage voor de activiteiten en dekking van de daaraan verbonden kosten in het kader van Energie Voor Scholen / Inkoop Centrum Onderwijs (EVS & ICO) en de aan leden aangeboden verzekeringsproducten via Aon. De vanuit deze inkomsten te dekken kosten bestaan uit inzet van eigen uren, inhuur van personeel en middelen. In deze rubriek worden ook de extra opbrengsten verantwoord die komen uit de bijdragen voor het project 'Wereldburger worden' in samenwerking met Stichting BOOR en Centrum voor Vormingsonderwijs.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
18 Personeelskosten		
Lonen en salarissen	1.282.210	1.203.341
Sociale lasten en pensioenlasten	<u>394.223</u>	<u>398.178</u>
	<u>1.676.433</u>	<u>1.601.519</u>

De posten *Lonen en salarissen* en *Sociale lasten en pensioenlasten* zijn onderstaand gespecificeerd en toegelicht.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
<u>Lonen en salarissen</u>		
Brutolonen en -salarissen	1.196.806	1.161.298
Vakantiedagenreservering	-4.835	-812
Eindejaarsuitkeringen	90.238	87.388
Ontvangen uitkeringen	<u>0</u>	<u>-44.533</u>
	<u>1.282.210</u>	<u>1.203.341</u>

Op 31 december 2021 had VOS/ABB 21 medewerkers in dienst, inclusief een oproepkracht. In het verslagjaar zijn 2 medewerkers uit dienst gegaan en zijn er 2 nieuwe medewerkers gestart bij VOS/ABB. De nieuwe medewerkers betreffen een junior adviseur (voorheen stagiair) en een uitbreiding van de leden- en projectadministratie van VOS/ABB. Het betreft geen vervanging van de vertrokken beleidsmedewerkers qua functieomvang en salarisniveau.

De brutoloon is gestegen ten opzichte van 2021 in verband met de reguliere tredeverhogingen van het personeel en als gevolg van de aanpassing van de CAO Rijk per 1 juli 2022 van 1,5%. VOS/ABB volgt de CAO Rijk (voorheen: BBRA). In het verslagjaar 2022 zijn iets meer vakantiedagen opgenomen dan opgebouwd, waardoor de kostenreservering voor dat doel voor een gering bedrag kon vrijvallen.

	€	€
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Sociale lasten en pensioenlasten		
Premies werknemers verzekeringen	170.476	178.470
Pensioenpremies	<u>223.747</u>	<u>219.708</u>
	<u>394.223</u>	<u>398.178</u>

De pensioenlasten zijn verwerkt uit hoofde van een pensioenregeling die is te kwalificeren als een toegezegde bijdrageregeling. De pensioenregeling is, krachtens de Pensioenwet, ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP). De pensioenpremies zijn in 2022 licht gestegen ten opzichte van 2021. De premie werknemersverzekeringen zijn licht gedaald ten opzichte van 2021. Dit komt door een gewijzigde premie-indeling ten opzichte van 2021 (kleine werkgever) met iets lagere premiepercentages.

	€	€
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
19 Overige personeelskosten		
Studie- en opleidingskosten	14.626	48.324
Arbodienst	2.273	3.188
Wervingskosten personeel	0	683
Overige personeelskosten	<u>20.376</u>	<u>12.547</u>
	<u>37.275</u>	<u>64.742</u>

In 2021 is bewust meer uitgegeven aan studie- en opleidingskosten. Dit betrof enerzijds individuele toekenningen van personeel voor studie of opleiding maar ook integrale opleidingen en kennisuitbreiding voor het personeel (MSTeams en mediatrainingen). De uitgaven in 2022 zitten weer in de voor VOS/ABB gebruikelijke lijn. In 2022 is relatief meer uitgegeven op grond van de WKR-thuiswerkvoorzieningen. Dit verklaart de stijging in de overige personeelskosten.

	€	€
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
20 Reis- en verblijfskosten		
Autokosten	49.343	54.991
Kilometergoeding	21.090	13.928
Vergader- en verblijfskosten	7.988	1.920
Reis- en verblijfskosten overig	<u>12.056</u>	<u>6.643</u>
	<u>90.477</u>	<u>77.482</u>

De reis- en verblijfskosten waren in de verslagjaren voor corona circa € 100.000. In 2020 en 2021 is dit zoals verwacht (thuiswerken) scherp gedaald. In 2022 is dit weer enigszins hersteld richting het gangbare niveau. De vraag kan worden gesteld of dit weer volledig terugkomt. De stijging is zichtbaar binnen de variabele kostensoorten.

	€	€
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
21 Inkoop diensten		
Uitzendkrachten	86.570	144.767
Inkoop contractdienstverlening	57.200	6.888
Inkoop diensten overig	<u>36.265</u>	<u>68.195</u>
	<u>180.035</u>	<u>219.850</u>

De post uitzendkrachten is inclusief een inkoop voor facilitaire kantoordiensten (ICT en administratie) voor een bedrag van circa € 52.000 per jaar. Het restant betreft diensten voor financiële, salarisadministratie en communicatieve diensten. De inkoop van diensten voor de contractdienstverlening betreft de diensten van externen. De daaraan toe te rekenen opbrengsten bedragen € 67.095 en zijn verantwoord in rubriek 16.

De post *Inkoop diensten overig* betreft o.a. de inkoopkosten die verband houden met tijdelijke vervanging van gedetacheerd en/of te vervangen eigen personeel (circa €15.000). Ook de inkoop voor ondersteuning bij het ledenvoordeel waaronder de financiële instrumenten, de eerste- en tweedelijnsvraagstellingen door onze leden en de uitgaven in het kader van levenbeschouwing en religie in het voortgezet onderwijs.

	€ <u>2022</u>	€ <u>2021</u>
22 Huisvesting		
Huur kantoor	67.141	65.376
Gas, water en elektra	8.732	9.386
Schoonmaakkosten	18.358	18.788
Inventaris en huishouding	7.661	5.888
Overige huisvestingskosten	<u>9.311</u>	<u>7.867</u>
	<u>111.202</u>	<u>107.305</u>

In totaal is deze rubriek nagenoeg gelijk aan het niveau van 2021. De licht hogere kosten voor huishouding betreffen de toename na corona. Binnen de overige huisvestingskosten is er een verhoging van de kosten voor verzekering.

	€ <u>2022</u>	€ <u>2021</u>
23 Kantoorkosten		
Kantoorbenodigdheden	1.467	5.123
Porti- en vrachtkosten	5.134	7.027
Telefoonkosten	10.992	15.888
Computerkosten	29.006	38.734
Papier/drukwerk	320	257
Reprokosten	2.624	2.761
Overige kantoorkosten	6.120	2.236
Bankkosten	1.016	674
Afschrijving gebouw/verbouwing	1.110	1.110
Afschrijving computer	3.156	3.425
Afschrijving inventaris	<u>14.854</u>	<u>16.332</u>
	<u>75.799</u>	<u>93.567</u>

De kantoorkosten zijn in totaal lager dan in 2021. In 2021 was extra geïnvesteerd in computers en ondersteunende (ICT) middelen. Mede de vervulling van openstaande vacatures vroeg om geringe investeringen voor ondersteunende middelen. In het huidige verslagjaar is dit weer terug naar een voor VOS/ABB meer gangbaar niveau. De overige onderdelen liggen in lijn met het vorig verslagjaar.

	€ <u>2022</u>	€ <u>2021</u>
24 Voorlichting		
Websiteproductie en -onderhoud	3.596	22.579
E-mailnieuwsbrieven PO en VO	11.133	10.840
magazine <i>Naar School</i>	66.366	66.545
Congres & seminar en ALV	7.230	4.540
Voorlichting thema's en overig	24.299	25.177
Voorlichting nieuwe kernwaarden	2.092	18.764
Reclame- en advertentiekosten	6.684	13.390
Vergaderkosten en zaalhuur	<u>8.579</u>	<u>5.604</u>
	<u>129.979</u>	<u>167.439</u>

In totaal lagere kosten dan in 2021. Dit wordt verklaard door de ontwikkeling en lancering van de vernieuwde kernwaarden, de VOS/ABB-website en de verandering van de huisstijl van VOS/ABB in 2021. Hiertoe moesten ook alle afbeeldingen en uitingen (reclame- en advertentiekosten) van VOS/ABB worden aangepast. De overige onderdelen van deze rubriek liggen weer op het gebruikelijke niveau.

	€ <u>2022</u>	€ <u>2021</u>
25 Bestuurskosten		
Vergoeding bestuurskosten	10.040	9.332
	<u>10.040</u>	<u>9.332</u>

	€ <u>2022</u>	€ <u>2021</u>
26 Overige kosten		
Accountantskosten	18.394	14.261
Salarisadministratie	7.561	8.258
Advieskosten	0	12.832
Contributies	15.744	12.673
Verzekering algemeen	10.978	9.723
Overige algemene kosten	<u>-6.271</u>	<u>-18.979</u>
	<u>46.406</u>	<u>38.768</u>

Binnen de overige kosten een stijging van de accountantskosten en de contributiekosten. In de accountantskosten is tevens de fiscale verwerking (vennootschapsbelasting en publicatie) van het voorgaande verslagjaar verwerkt. De stijging van de contributiekosten houdt verband met een betere informatie-ondersteuning van de Onderwijsjuristen. De advieskosten in 2021 betroffen de kosten van juridisch advies voor een dispuut met een leverancier. Dit is in 2021 afgewikkeld. De rubriek *overige algemene kosten* betreft een nog te ontvangen btw-teruggave. Dit houdt verband met te verrekenen btw. Dit bedrag fluctueert per jaar en is afhankelijk van de aan de belaste omzet toe te rekenen voordruk (pro rata-regeling). In 2022 is dit lager omdat de pro rata-berekening nu meer dan voorheen tijdens het verslagjaar al is toegepast.

2. OVERIGE GEGEVENS

GECONSOLIDEERD

2.1 Statutaire regelingen

GECONSOLIDEERD

> In de statuten en het huishoudelijk reglement van de vereniging zijn geen bepalingen opgenomen ten aanzien van de bestemming van het exploitatiesaldo.

> Op 14 december 2021 heeft VOS/ABB met instemming van de algemene ledenvergadering (ALV) d.d. 10 november 2021 te Woerden haar statuten gewijzigd. De vorige statuten dateerden van december 2010. Mede in verband met de gewijzigde kernwaarden en de op 1 juli 2021 in werking getreden Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) was er voldoende aanleiding voor de ALV om in te stemmen met de statutenwijziging.

De wijzigingen ten opzichte van de vorige statuten betreffen o.a.:

- de wijziging van omschrijving van de kernwaarden;
- de toevoeging van ondersteunen bij het stichten van scholen;
- het onderscheid tussen leden en abonnementshouders, de laatsen hebben geen stemrecht;
- het vervallen van ereleden en donateurs;
- de aanpassingen op grond van de WBTR;
- een vergadering in juli voor o.a. het jaarverslag en in november voor o.a. de begroting;
- het vervallen van een gewogen stem en de mogelijkheid om bij volmacht te stemmen.

De (gewijzigde) statuten liggen ter inzage op het kantoor van VOS/ABB en zijn op aanvraag beschikbaar voor leden van de vereniging.

VERTROUWELIJK
Bestuur van Vereniging VOS/ABB

Datum 2 juni 2023
Behandeld door Marcel Reumann RA

Ons kenmerk 100.993-23.03
E-mail denhaag@noortgassler.nl

Onderwerp

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Vereniging VOS/ABB

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2022 van Vereniging VOS/ABB te Woerden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening van Vereniging VOS/ABB een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging VOS/ABB per 31 december 2022 en het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 "Kleine organisaties - zonder - winststreven".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde balans per 31 december 2022;
2. de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging VOS/ABB zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheid van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur van Vereniging VOS/ABB is verantwoordelijk voor het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuurs-verslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving C1 "Kleine organisaties – zonder - winststreven". Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de geconsolideerde jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 2 juni 2023

JPA Van Noort Gassler & Co B.V.

Namens deze,

Was getekend: Marcel Reumann RA

VOS ABB
versterkt en verdiept

Gelet op artikel 24 lid 2 van de statuten van Vereniging VOS/ABB heeft het bestuur van VOS/ABB de jaarrekening VOS/ABB 2022 vastgesteld en legt deze ter goedkeuring aan de Algemene Ledenvergadering op 5 juli 2023.

Naam:

Directie

J.T. Teegelbeckers

Handtekening

Bestuur

R.W. den Hartog
voorzitter

P. Schram

H. Zielstra

C.M.Th. Peters

M.H.M. ten Vergert

bestuur 23/20

Houttuinlaan 8 • 3447 GM Woerden

t (0348) 405 200 e welkom@vosabb.nl www.vosabb.nl en openbaaronderwijs.nu

IBAN NL63 RABO 0106 6104 57 KVK 30152007 BTW NL 8071 69 584 B01